

PROTOKÓŁ Nr 11/2016
posiedzenia Komisji Zdrowia i Pomocy Społecznej,
które odbyło się w sali konferencyjnej Starostwa Powiatowego w Radomiu
w dniu 26 stycznia 2016 roku, godz.13.00

Przewodniczący Komisji - Marian Wikło
Protokolant - Małgorzata Dróżdż

Przewodniczący Komisji otworzył posiedzenie. Powitał radnych i zaproszonych gości. Listy obecności stanowią załącznik **Nr 1** i **Nr 2** do protokołu. W posiedzeniu uczestniczyło 9 członków Komisji na ustawową liczbę 9, co stanowi quorum do podejmowania prawomocnych decyzji.

Następnie poprosił o zmianę kolejności punktów porządku dziennego posiedzenia, tak aby pierwszym punktem było: zaopiniowanie Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w powiecie radomskim na lata 2016 – 2020.

Komisja jednogłośnie przyjęła zmieniony porządek dzienny posiedzenia, który przedstawiał się następująco:

1. Zaopiniowanie Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w powiecie radomskim na lata 2016 – 2020.
2. Opracowanie i przyjęcie planu pracy Komisji na rok 2016.
3. Sprawy różne i wolne wnioski.

Przystąpiono do realizacji 1 pktu porządku dziennego posiedzenia – zaopiniowanie Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w powiecie radomskim na lata 2016 – 2020.

Dyrektor PCPR we Radomiu Artur Jonczyk poinformował, że zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych powiatu należy obowiązek opracowania i realizacji powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Realizując zapisy cyt. powyżej ustawy Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie przedkłada Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w powiecie radomskim na lata 2016 – 2020.

Program przeciwdziałania przemocy jest skierowany do rodziny. To, co dzieje się w rodzinie, ma istotny i decydujący wpływ na całe życie człowieka.

Statystyki wykazują, że większość osób dopuszczających się przemocy względem innych w przeszłości również doświadczała nadużyć ze strony najbliższych: braku odpowiedniej opieki, stosowania ostrych kar, agresywnych ataków. Osoby te, często powielają te zachowania, a przemoc przenosi się z pokolenia na pokolenie.

Rozeznaniu skali zjawiska przemocy w rodzinie w powiecie radomskim posłużyły dane uzyskane z instytucji działających w środowisku lokalnym, gdzie osoby pokrzywdzone najczęściej zgłaszają problem przemocy /posterunki policji, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych i inne/. Zebrane zostały dane statystyczne z lat 2012, 2013, 2014 oraz I półrocza 2015 roku.

Głównym narzędziem służącym rozpoznawaniu zjawiska przemocy jest procedura „Niebieska Karta”. Z danych uzyskanych z Komendy Miejskiej w Radomiu wynika, że

niestety przemoc w rodzinie jest zjawiskiem permanentnym, nie wykazującym tendencji spadkowej.

Poinformował, że formularze NK wypełniane są zarówno na interwencjach domowych, jak również w przypadku, gdy pokrzywdzony zgłosi się osobiście w celu złożenia zawiadomienia.

Sprawcami przemocy są w zdecydowanej większości mężczyźni, a jest ona skierowana przeciwko kobietom i dzieciom.

Zwykle pierwszym ogniwem w zakresie wszczynania procedury NK jest policja. Często jednak, pierwszą osobą, którą prosi o pomoc pokrzywdzony jest pracownik socjalny ośrodka pomocy społecznej, gdyż niejednokrotnie problem przemocy wiąże się z problemem ubóstwa /korzystaniem z systemu świadczeń pomocy społecznej/, problemem nadużywania alkoholu.

W pojedynczych przypadkach procedura jest wszczynana przez jednostki oświaty, ochrony zdrowia czy gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych.

Poinformował, że Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu jest wpisane do rejestru jednostek specjalistycznego poradnictwa województwa mazowieckiego prowadzonego przez Wojewodę Mazowieckiego. Mieszkańcy powiatu radomskiego mogą zatem korzystać z bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego: psychologicznego /porad udziela specjalista z zakresu psychologii kryzysu i interwencji kryzysowej/ oraz prawnego.

W celu wzmocnienia skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc są realizowane programy oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy. W programie realizowanym w 2013 roku wzięło udział 8 osób, w 2015 roku - 10 uczestników.

Głównymi założeniami programu oddziaływań korekcyjno–edukacyjnych jest uświadomienie sprawcom czym jest przemoc, pomoc w umiejętnym rozpoznawaniu sygnałów ostrzegawczych poprzedzających zachowania przemocowe, nabycie kompetencji konstruktywnego wyrażania emocji, partnerskiego układania stosunków rodzinnych i korzystania z pomocy instytucji.

Poinformował, że Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest adresowany do:

- 1) ofiar przemocy w rodzinie, w tym: dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, niepełnosprawnych,
- 2) sprawców przemocy w rodzinie,
- 3) świadków przemocy w rodzinie,
- 4) instytucji zajmujących się szeroko rozumianą pomocą rodzinie,
- 5) organizacji pozarządowych,
- 6) społeczności lokalnej.

Poprzez realizację celów Programu zakłada się osiągnięcie następujących rezultatów:

1. Pozyskanie informacji dotyczących rozmiaru przemocy domowej w powiecie radomskim oraz efektywności podejmowanych w tym zakresie działań.
2. Standaryzacja działań i procedur, rozwinięcie współpracy, możliwości wymiany doświadczeń i dobrych praktyk pomiędzy różnymi podmiotami zobligowanymi do wykonywania działań w obszarze przeciwdziałania przemocy.
3. Wyposażenie w wiedzę i umiejętności wychowawcze rodziny zagrożone problemem przemocy.
4. Zwiększenie oferty pomocowej skierowanej do osób dotkniętych przemocą w rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.
5. Zwiększenie oferty pomocowej skierowanej do osób stosujących przemoc w rodzinie.
6. Wzrost liczby osób profesjonalnie pomagających ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie.
7. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie.

Wyznaczone cele są zaplanowane długoterminowo, będą wprowadzane w życie we współpracy z lokalnymi samorządami szczebla gminnego, organizacjami pozarządowymi i

innymi podmiotami, zaangażowanymi w problematykę przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Radny Zbigniew Dziubasik zapytał jakie są wzajemne relacje między policją a MOPS-em. Czy jest obowiązek informowania przez policję ośrodków pomocy społecznej bo rozumie że jeśli MOPS wzywa policję to ona wie o przypadku, ale jeżeli policja sama przyjedzie z powodu powiadomienia np. sąsiada to czy ośrodek pomocy społecznej otrzymuje informację o interwencji i o założeniu NK.

Ponadto zapytał czym różni się wszczynanie procedur przez ochronę zdrowia, czy oświatę. Czy oni mają jakieś swoje procedury uruchamiania NK, inne niż policja, czy po prostu zgłaszają do policji i policja jako jedyna instytucja te NK zakłada. Z tego co do tej pory sądził to tylko policja była upoważniona do zakładania NK.

Dyrektor PCPR we Radomiu Artur Jonczyk poinformował, że wszystkie instytucje mają obowiązek założenia NK w przypadku stwierdzenia poważnego uszczerbku na zdrowiu. Jeżeli przychodzi pacjent do poradni, czy szpitala i lekarz stwierdzi, że obrażenia mogą wskazywać, że powstały w wyniku przemocy to wówczas lekarz (ochrona zdrowia) ma obowiązek założyć NK. Tak samo jest w przypadku oświaty. Jeśli nauczyciele widzą jakieś niepokojące sygnały to mają obowiązek założyć NK, którą później zgłasza się do gminnego ośrodka pomocy społecznej w którym z reguły funkcjonuje zespół interdyscyplinarny, który dalej proceduje z tą NK. Tam się tworzy zespoły, które debatują na temat konkretnego przypadku.

Poinformował, że nie ma korelacji między faktem założenia NK a poinformowania o tym np. policji. Owszem pośrednio policja jest informowana np. o tym że w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej założono NK ponieważ są zapraszani na zespoły interdyscyplinarne. Działa to też w odwrotną stronę, jeżeli policja założy NK to fakt ten zgłasza do zespołu interdyscyplinarnego, żeby dalej procedować.

Radna Ewa Pasternak poinformowała, że w Łży np. jest osoba z zakładu POZ w zespole interdyscyplinarnym, jest pielęgniarka, psycholog i w przypadku gdyby miało miejsce jakieś narażenie stwierdzone np. przez lekarza w czasie badania to jest możliwość zgłoszenia tego. Stwierdziła, że to MOPS jest ośrodkiem który skupia tych ludzi, bo te rodziny są pod jego opieką a poza tym zespół interdyscyplinarny skupia ludzi z różnych środowisk i informacja automatycznie jest przekazywana do MOPS-u.

Radny Zbigniew Dziubasik stwierdził, że rozumie iż chodzi tu o gminną komisję rozwiązywania problemów alkoholowych. Zapytał, czy to jest to samo.

Radna Ewa Pasternak poinformowała, że nie. Stwierdziła, że gminny zespół też może zakładać NK, czy kierować sprawę do MOPS-u jeśli stwierdzi przypadek przemocy w rodzinie.

Radny Zbigniew Dziubasik stwierdził, że MOPS, policja, oświata i służba zdrowia razem spotykają się i pracują nad tym. Natomiast NK zakłada policja.

Radna Ewa Pasternak poinformowała, że NK zakłada nie tylko policja. Np. w przychodni też są formularze które można w przypadku stwierdzenia przemocy wypełnić. Potem są one przekazywane do MOPS-u. Potem zbiera się zespół interdyscyplinarny skupiający osoby z różnych środowisk, który rozpatruje wnioski o założenie NK.

Radny Zbigniew Dziubasik zapytał jak dowiedzieć się czy ktoś ma NK. Czy zainteresowany dowie się o tym.

Radna Ewa Pasternak poinformowała, że tak ponieważ potem jest cała procedura która obejmuje również przesłuchiwanie osób.

Radny Zbigniew Dziubasik poinformował, że skuteczność NK jest słaba, wynika to z przedłożonej informacji.

Radna Ewa Pasternak poinformowała, że materia jest dosyć trudna. Ludzie ukrywają fakt przemocy w rodzinie.

Radny Waldemar Trelka stwierdził, że jeżeli ludzie którzy są podmiotem przemocy i dla których jest założona NK podejść do tego odpowiednio że dają sobie szansę a nie traktują tego jako pewnego rodzaju ostracyzm, czy napiętnowanie. Różnie do tego ludzie podchodzą ale jest to forma wsparcia osób słabszych.

Radny Zbigniew Dziubasik zapytał, czy NK dotyczy sprawcy czy ofiary.

Radna Ewa Pasternak poinformowała, że sprawcy.

Radny Waldemar Trelka stwierdził, że tu nie ma sprzeczności.

Radny Roman Frąk zapytał na co mogą liczyć ofiary przemocy jeśli rodzina ma już założona NK. Jakie są efekty działania NK. Stwierdził, że chyba nie ma jakiejś określonej procedury która jest przestrzegana czy przez policję czy ośrodki pomocy społecznej, że interesują się taką rodziną, że ją monitorują.

Radny Zbigniew Dziubasik zapytał, czy rola powiatu ogranicza się do monitorowania tego programu. De facto pozostaje jedynie poradnictwo. Natomiast cała procedura jest w gminach.

Radny Tadeusz Nowicki stwierdził, że nie wie jak funkcjonuje NK ale wie jak zachowuje się osoba która taką NK ma. Ona się jednak boi. Zatem jakiś efekt jest.

Przewodniczący Komisji poinformował, że jest w gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Stwierdził, że nie jest tak iż te ciała, te zespoły interdyscyplinarne czy komisje są różne. We wszystkich tych gremiach jest dzielnicowy zatem automatycznie informacje są przesyłane do policji, bez względu na to kto rozpoczął procedurę. Wizyty policji u osoby która ma NK są bardzo częste, bez zapowiedzi. Dużo tu zależy od osoby pokrzywdzonej, od jej postawy. Jeżeli przemoc zostanie potwierdzona to osoba nawet może „wylądować” w zakładzie karnym. Poinformował, że NK kończy się pozytywnie jeżeli ktoś uznał i zeznał że nie ma już wobec niego przemocy, jeżeli ktoś uzna że to jest fakt nieprawdziwy. Stwierdził, że warto być aktywnym w tym temacie. Oczywiście, że ludzie się różnią, środowiska się różnią. Problem może dotyczyć osób wobec których nawet by nie przypuszczano że może występować przemoc. Dlatego tak ważna jest współpraca pomiędzy różnymi gremiami.

Radny Roman Frąk zapytał, czy wtedy kiedy występuje przemoc psychiczna na którą nie ma paragrafu, za którą nie zabiorą policjanci do więzienia, to czy komisje przeciwdziałania alkoholizmowi w gminie mogą kierować taką osobą na leczenie, lub czy może to zrobić policja. Stwierdził, że słyszał iż z tym jest ogromny problem, bo kierować może tylko sąd.

Przewodniczący Komisji poinformował, że gminna komisja może kierować wniosek do sądu.

Radny Wincenty Lipka poinformował, że przymusowe leczenie ma prawie zerową skuteczność.

Więcej pytań i uwag nie zgłoszono.

Przy 9 głosach za, 0 przeciwnych, 0 wstrzymujących się Komisja pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały Rady Powiatu w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w powiecie radomskim na lata 2016 – 2020.

Przystąpiono do realizacji 2 pktu porządku dziennego posiedzenia – opracowanie i przyjęcie planu pracy Komisji na rok 2016.

Przewodniczący Komisji przedstawił projekt planu pracy Komisji na bieżący rok obejmujący 9 posiedzeń.

Radny Roman Frąk stwierdził, że nie podoba mu się że nie ma sesji i posiedzeń Komisji co miesiąc. Zawniósł, żeby posiedzenie Komisji Zdrowia odbyło się także w lutym.

Radny Tadeusz Nowicki zaproponował przyjąć zasadę, że jest przynajmniej 11 posiedzeń Komisji w roku. Zaproponował, aby przewodniczący Komisji zebrał naczelników i sformułował tematy posiedzeń.

Radny Waldemar Trelka zaproponował aby jedno posiedzenie Komisji było informacyjne, dotyczyło tego co dzieje się w szpitalach powiatowych nawet nie od strony finansowej ale od strony planów, RIT-ów. Trzeba też poruszyć wątek ZOL-u w Pionkach, kwestii kontraktu na tą usługę. Ponadto dobrze by było żeby Komisja zapoznała się z informacją dot. izby zatrzymań.

Naczelnik Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Piotr Kozubek poinformował, że odnośnie izby zatrzymań można będzie zapytać komendanta policji na sesji kiedy to będzie składał swoje sprawozdanie za 2015 rok.

Radny Waldemar Trelka poinformował, że powiat dofinansowywał to przedsięwzięcie, więc ma prawo o to dopytywać.

Przy 9 głosach za, 0 przeciwnych, 0 wstrzymujących się Komisja przyjęła do planu pracy nw. tematy:

Luty:

1.Ogólna informacja dot. sytuacji szpitali: kontrakty, pozyskiwanie środków zewnętrznych (np. RIT).

2. Informacja nt. funkcjonowania Izby Zatrzymań w 2015 roku.

Sierpień:

Wyjazd do Domu Interwencji Kryzysowej w Jasieńcu Iłżeckim i Filii w Starachowicach.

Następnie przy 9 głosach za, 0 przeciwnych, 0 wstrzymujących się przyjęła plan pracy **Komisji Zdrowia i Pomocy Społecznej na 2016 rok**, który stanowi załącznik Nr 2 do protokołu.

Przystąpiono do realizacji 3 pktu porządku dziennego posiedzenia – sprawy różne i wolne wnioski.

Spraw nie zgłoszono.

Wobec wyczerpania porządku dziennego posiedzenia **Przewodniczący** zamknął 11 posiedzenie Komisji Zdrowia i Pomocy Społecznej o godz. 14.10.

Protokołowała:

Małgorzata Dróżdż

Przewodniczący Komisji

/ - / Marian Wikło